

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๕๔๗๖

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรื้อมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

เรียน ผู้ว่าการการประปาส่วนภูมิภาค

อ้างถึง หนังสือการประปาส่วนภูมิภาค ด่วนที่สุด ที่ มท ๕๕๖๒๒-๑/๙๒๗๓ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) แจ้งว่า กปภ. ได้มีการทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามก่อนและหลังวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเมื่อมีมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๙๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ จึงทำให้ผู้ประกอบการมีหนังสือขอให้หน่วยงานพิจารณาปรับในอัตราร้อยละ ๐ ในช่วงระยะเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน กปภ. จึงมีปัญหาในการพิจารณาว่า สัญญาที่ได้ทำขึ้นนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะได้รับการพิจารณาตามมาตรการดังกล่าว หรือไม่ โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้

๑. เนื่องจากสัญญาจ้างก่อสร้างที่ได้ลงนามก่อนวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ผู้รับจ้างได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้าย และ กปภ. ได้ทำการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้วก่อนวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ และต่อมาผู้รับจ้างได้มีหนังสือขอคืนเงินค่าปรับตามสัญญา เนื่องจากเห็นว่าเป็นค่าปรับที่เกิดขึ้นในช่วงประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน กรณีดังกล่าว กปภ. จึงขอหารือดังนี้

๑.๑ การพิจารณาว่าสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่จะได้รับการพิจารณามาตรการฯ ดังกล่าว สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือนั้น ยังคงต้องมีนิติสัมพันธ์อยู่ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ หรือไม่ หรือวันอื่นใด

๑.๒ สัญญาที่ได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้ายและได้มีการตรวจรับพัสดุเรียบร้อยแล้ว ก่อนวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ผู้รับจ้างมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาปรับในอัตราร้อยละ ๐ ตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามมาตรการฯ ที่ กปภ. จะต้องคืนเงินค่าปรับที่ได้รับไว้ให้กับผู้รับจ้างหรือไม่

๒. กปภ. ได้มีการทำสัญญาซื้อขายน้ำประปาตามแบบสัญญาที่ได้ร่างขึ้นใหม่ โดยได้ส่งร่างสัญญานั้นให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๓ จากมาตรการฯ ดังกล่าว ผู้ขายที่ได้ทำสัญญาซื้อขายน้ำประปา กับ กปภ. แต่ไม่สามารถเริ่มส่งมอบน้ำประปาได้ทันภายในกำหนด ๙๐ วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา และผู้ขายที่ไม่สามารถส่งมอบน้ำประปาในปริมาณขั้นต่ำที่ต้องซื้อในแต่ละรอบวัน จึงขอให้ กปภ. พิจารณาปรับเป็นอัตราร้อยละ ๐ ตามมาตรการดังกล่าว กปภ. จึงขอหารือดังนี้

๒.๑ เนื่องจากสัญญาซื้อขายน้ำประปา เป็นสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาน้ำประปา อันเป็นสิ่งสาธารณูปโภค โดยมีหลักเกณฑ์ในการซื้อขายรวมถึงการกำหนดค่าปรับเป็นการเฉพาะ แยกต่างหากจากการจัดซื้อพัสดุทั่วไป เพื่อป้องกันมิให้ผู้ขายละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาอันจะมีผลกระทบต่อ การให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชน ซึ่งจากหลักการของสัญญาซื้อขายน้ำประปาที่กล่าวมานั้น สัญญาซื้อขาย น้ำประปาดังกล่าว อยู่ในนิยามของสัญญาที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรการให้ความช่วยเหลือฯ นี้ หรือไม่ อย่างไร

๒.๒ เนื่องจากสัญญาซื้อขายน้ำประปามีกำหนดวันส่งมอบพัสดุ (น้ำประปา) แบ่งออกเป็นกำหนดวันเริ่มส่งมอบน้ำประปาภายในกำหนด ๙๐ วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา และกำหนดส่งมอบ น้ำประปาในแต่ละวัน จนกว่าจะครบระยะเวลาตามสัญญา หรือวงเงินในการจัดซื้อน้ำประปาจะถูกใช้จนหมด ซึ่งในแต่ละส่วนจะมีการกำหนดค่าปรับแยกต่างหากจากกัน โดยค่าปรับที่เกิดขึ้นจะเกิดเพราะเหตุไม่สามารถ ส่งมอบน้ำประปาภายในเวลาที่กำหนด แต่เวลาดังกล่าวมิใช่ระยะเวลาที่กำหนดให้เป็นวันสิ้นสุดสัญญา ซึ่งจะแตกต่างกับสัญญาจ้างก่อสร้างทั่วไปที่ค่าปรับจะเกิดขึ้นเมื่อระยะเวลาดำเนินการตามสัญญาได้สิ้นสุดลงแล้ว การส่งมอบน้ำประปาในระหว่างสัญญาจึงจะมีใช้กรณีการส่งมอบงานงวดสุดท้าย เพราะฉะนั้น

๒.๒.๑ กำหนดวันเริ่มส่งมอบน้ำประปาภายในกำหนด ๙๐ วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา และกำหนดวันส่งมอบน้ำประปาในแต่ละวันนั้น จะถือว่าเป็นวันครบกำหนดที่จะสามารถนำมาใช้พิจารณา เป็นวันครบกำหนดสัญญา ตามความหมายของมาตรการฯ ใช่หรือไม่ อย่างไร

๒.๒.๒ วันครบกำหนดสัญญาตามความหมายของมาตรการดังกล่าว หมายถึงวันที่สัญญา ซื้อขายน้ำประปาครบระยะเวลาตามสัญญาหรือวงเงินในการจัดซื้อน้ำประปาจะถูกใช้จนหมดตามสัญญา ข้อ ๑๕ ใช่หรือไม่ อย่างไร

๒.๒.๓ กรณีที่สัญญากำหนดวันเริ่มส่งมอบน้ำประปาภายในกำหนด ๙๐ วัน นับถัดจากวัน ลงนามในสัญญาซื้อขายน้ำประปานั้น หากผู้ขายไม่สามารถเริ่มส่งมอบน้ำประปาได้ภายในกำหนดเวลา จนมีค่าปรับเกิดขึ้น และต่อมาผู้ขายได้มีการขอเริ่มส่งมอบน้ำประปา ฉะนั้นการขอเริ่มส่งมอบ น้ำประปาดังกล่าวจะถือว่าอยู่ในความหมายที่ว่า “ได้มีการส่งมอบงานกรณีสัญญาฯ กำหนดส่งงานงวดเดียว หรือได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้าย” ที่จะนำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามมาตรการฯ ในข้อ ๑.๑.๑ - ข้อ ๑.๑.๕ และข้อ ๒.๑ - ข้อ ๒.๒ มาพิจารณาได้หรือไม่

๒.๒.๔ กรณีที่สัญญากำหนดให้ส่งมอบน้ำประปาตามปริมาณน้ำประปาขั้นต่ำที่ต้องซื้อ ในแต่ละรอบวัน หากผู้ขายไม่สามารถส่งมอบน้ำประปาได้ผู้ขายจะต้องชำระค่าปรับรายวัน กรณีส่งน้ำประปาไม่ได้ ตามปริมาณที่กำหนดนั้น ค่าปรับในกรณีนี้อยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะได้รับการพิจารณาคัดค่าปรับ ในอัตราร้อยละ ๐ หรือไม่

๒.๒.๕ กรณีที่สัญญากำหนดให้ผู้ขายต้องทำการส่งมอบน้ำประปาให้ได้คุณภาพ ตามตารางข้อกำหนดในการทดสอบคุณภาพน้ำประปา ซึ่งหากน้ำประปาที่ส่งมอบไม่อยู่ในเกณฑ์ตามมาตรฐาน น้ำประปาที่กำหนด ผู้ขายจะต้องชำระเงินค่าปรับเป็นจำนวนเท่ากับปริมาณน้ำประปาขั้นต่ำที่ต้องซื้อ X (คูณ) อัตราค่าน้ำประปา X (คูณ) จำนวนวันเวลา ตั้งแต่วันที่เวลาที่น้ำประปาไม่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด จนถึงวันเวลาที่น้ำประปามีคุณภาพน้ำตามมาตรฐานที่กำหนดโดยมีผลการตรวจสอบมาแสดงนั้น ค่าปรับในกรณีนี้อยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะได้รับการพิจารณาคัดค่าปรับในอัตราร้อยละ ๐ หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีข้อหาข้อ ๑ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๙๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในกรณีที่หากสัญญาที่ได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้ายและมีการตรวจรับพัสดุแล้ว จะไม่อยู่ในข่าย ที่ได้รับความช่วยเหลือตามมาตราฯ ดังกล่าว ดังนั้น หากสัญญาจ้างก่อสร้างที่ได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้าย และมีการตรวจรับพัสดุแล้ว จึงถือว่ากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างสิ้นสุดแล้ว และถือว่าไม่มีนิติสัมพันธ์อยู่ จึงไม่เข้าข่ายการได้รับความช่วยเหลือตามมาตราฯ

๒. กรณีข้อหาข้อ ๒ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๙๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ข้อ ๑.๒ สัญญา ที่ได้ลงนามหลังวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ กำหนดว่า “ข้อ ๑.๒.๑ สัญญา ที่ได้ลงนามหลัง วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ซึ่งยังมีนิติสัมพันธ์อยู่ และสัญญา ครอบคลุมในช่วงประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินฯ แต่ได้มีการส่งมอบงานกรณีสัญญาฯ กำหนดส่งงานงวดเดียวหรือได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้าย ก่อนวันที่มีประกาศยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินฯ แต่ยังมีได้มีการตรวจรับพัสดุ หากสัญญาฯ ดังกล่าว มีค่าปรับเกิดขึ้น โดยให้คิดค่าปรับในอัตราร้อยละ ๐ และข้อ ๑.๒.๓ สัญญาฯ ที่ได้ลงนามหลังวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ซึ่งยังมีนิติสัมพันธ์อยู่ โดยสัญญาฯ ดังกล่าวครอบคลุมหลังวันที่มีประกาศยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินฯ แต่ยังมีได้มีการส่งมอบงานกรณีสัญญาฯ กำหนดส่งงานงวดเดียวหรือยังมีได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากสัญญาฯ ดังกล่าวมีค่าปรับเกิดขึ้นให้นับจำนวนวันที่ต้องปรับตามสัญญาฯ แล้วให้คิดค่าปรับในอัตราร้อยละ ๐ เป็นจำนวนเท่ากับวันที่ลงนามตามสัญญาฯ จนถึงก่อนวันที่มีประกาศยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินฯ ส่วนที่เหลือให้คิดค่าปรับตามอัตราปกติ” ประกอบกับข้อ ๒ การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ กำหนดว่า “หน่วยงานของรัฐสามารถนำหนังสือแจ้งเวียนฉบับนี้ไปใช้ในการแก้ไขสัญญาฯ ให้สอดคล้องกันต่อไป” โดยมาตราฯ ได้ยกเว้นกรณีสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ยังมีนิติสัมพันธ์อยู่ หากยังมีได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หรือได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้าย แต่ยังมีได้มีการตรวจรับพัสดุ ให้คิดค่าปรับในอัตราร้อยละ ๐ ซึ่งมาตราฯ มีเจตนารมณ์ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งหากการดำเนินการตามสัญญาอยู่ในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และสัญญามีค่าปรับเกิดขึ้น โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้ความช่วยเหลือตามมาตราฯ หน่วยงานของรัฐสามารถนำหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ไปใช้ในการแก้ไขสัญญาได้ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง (๓) โดยไม่จำเป็นต้องรอผู้ประกอบการแจ้งความประสงค์แต่อย่างใด หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า การประกาศส่วนภูมิภาค (กปภ.) ได้ทำสัญญาซื้อน้ำประปา เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำประปา ณ สถานีจ่ายน้ำพานทอง การประกาศส่วนภูมิภาค สาขาพนสนิม กับบริษัท กิจการร่วมค้า ยูเรก้า ยูยู จำกัด ตามสัญญาซื้อขายน้ำประปา เลขที่ ผกม. ๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ กรณีนี้เป็นสัญญาที่ได้ลงนามหลังวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓

/หากสัญญา ...

หากสัญญาดังกล่าวยังมีนิติสัมพันธ์อยู่ เนื่องจากยังมิได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หรือได้มีการส่งมอบงานงวดสุดท้าย แต่ยังมีได้มีการตรวจรับพัสดุ ให้คิดค่าปรับในอัตราร้อยละ ๐ กปภ. สามารถดำเนินการแก้ไขสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับค่าปรับทุกกรณีเพื่อกำหนดอัตราค่าปรับจากอัตราเดิม เป็นอัตราร้อยละ ๐ ให้สอดคล้องกับมาตรการฯ ข้อ ๑.๒.๑ หรือ ข้อ ๑.๒.๓ แล้วแต่กรณีได้ ตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง (๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องรอผู้ประกอบการแจ้งความประสงค์แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กฤษดา ทันทาทนา

(นางสาวกฤษดา ตันติเตมิต)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖